

Nieuwsbrief nr.1 Jaargang 4 April 2004

Stichting Chenrezig Nederland Emmastraat 150 1814 DT Alkmaar Telefoon 072 5208416
Postbank 9229461 (Registratie K.v. K. Noordwest-Holland 37097691)
E-mail: gechoe@xs4all.nl Website: www.xs4all.nl/~gechoe/

Stichting Chenrezig Nederland

Bezoek India 2004: 'Groots' in kleinheid -Paul Vleugels-

De laatste maanden werd ik in toenemende mate geconfronteerd met de vraag hoe de kleinschaligheid te bewaken terwijl in 2003 nu vooral de donaties sterk bleven groeien. De sponsors van individuele monniken of kinderen maar vooral de donateurs van de 'kleine' bedragen gaven aan bang te zijn dat de kleinschaligheid hierdoor verloren dreigt te gaan. Terwijl ik dus aan de ene kant allerlei mogelijkheden zie voor verdere uitbreiding en verbreding, welke vooralsnog alleen maar beperkt lijkt te worden door wat men in een bezoek van veertien dagen kan afwerken. Blijkt aan de andere kant dat het hier in Nederland goed inzicht geven van de locale situatie in India ook niet zo eenvoudig is en. Er is nog zoveel mogelijk zonder aan die kleinschaligheid te komen. Dit werd dus het voornaamste doel waarvoor ik me zag staan toen ik naar India ging. Naast natuurlijk het geld bezorgen.

Om te beginnen de 'kleine' donaties zijn in India zeker NIET klein maar grote mogelijkheden. We hebben hier al in een nieuwsbrief uitgebreid bij stilgestaan. Hierin veranderde de afgelopen jaren weinig, de tekorten worden aangevuld met het geld vanuit Nederland, wij zijn de enige sponsororgani-

satie die deze dorpen (Camp 5/6) ondersteunen. Nu hadden we voor 2003 wel veel geld, iets meer dan 6000 euro of nog indrukwekkender 350.000 Indiase roepies. Indrukwekkende bedragen zeker als je erbij verteld dat een 'basis' inkomen in India ongeveer 50 roepies is (iets minder dan 1 euro per dag). Zelfs onze veldwerker verdient als accountant bij een 'Tibetan Handicraft Centre' maar 2.500 roepies per maand. Bij dit alles zit natuurlijk geen ziektekostenverzekeringen, oudedagsvoorzieningen en ook het WAO gat bestaat niet in India omdat men gewoon geen WAO heeft. Wat is nu 50 roepie (1 euro) per dag: als een kilo tomaten 10 roepie kost een kilo rijst soms maar 15 roepie en dhal (een linzensoort welk in veel vegetarische gerechten het hoofdbestanddeel is) 20 tot 40 roepie per kilo. Dus voor een paar euro kan een gezin bijna een week eten, maar ook niet meer dan dat. Het breed hebben is iets anders en overvloed ook. Maar het maakt duidelijk dat de sponsoring van 50 eurocent per dag bij een kind meer mogelijk maakt dan de scholing van een kind alleen, het hele gezin krijgt het iets beter. Zeker bij die trieste en schrijnende gevallen welke Tenzin Rabten steeds weet te vinden.

Het blijft allemaal soms onvoorstelbaar. Zeker toen ik net terug in de volkskrant las dat ELKE koe in Europa

minimaal 2 euro subsidie krijgt per dag. Dus feitelijk staan die 12 kinderen met hun families, 16 monniken, onze ondersteuning van een ziekenhuis voor 3000 mensen, een school met 150 kinderen en van een college in een klooster met 100 monniken, het laten plaatsen van toiletten, bouwen van septische watertanks en onderhouden van een ambulance gelijk met de subsidie van 8 Europese Koeien. Kan iedereen het nog volgen?

De 350.000 roepies werden dit jaar verdeeld in precies 50 verschillende stapeltjes: 28 kinderen en monniken en 22 donaties aan projecten. Het uittellen duurt een halve dag omdat ik enorm bang ben een rekenfout te maken en omdat een briefje van 100 roepie 'n week eten kan betekenen en dus alles twee keer wil controleren. Het geld wisselen zelf nam ook twee dagen in beslag omdat na een 4 uur durende busrit in Mysore eerst alle grote steden in zuidelijk India werden gebeld en we dus te horen kregen dat 5 uren verder per euro 1 roepie meer werd betaald: DUS 6000 roepie meer. Dus op met de twee kleerkast/bodyguard monniken naar Bangalore. We kregen daar allemaal mooie stapeltjes van 100 roepies bij de islamitische geldboer, vijfendertig stapeltjes, bijna drie kilo. Hij herkende me van twee jaar geleden (toen 115.000 Roepie). De volgende dag tijdens een korte stop in Mysore een 'wc bril gekocht' en enkele balen rijst en ghee (een vet). Ik was uiteindelijk blij weer thuis te zijn.

Terug in Bylakuppe en de Gosok Ladang begon de trektocht door de dorpen. Het moment waarop ik in de praktijk moest zien te brengen wat we in Nederland hadden afgesproken. Er waren dit jaar meerdere grotere donaties. Hiervoor moest niet alleen een goede besteding worden gevonden maar ook een goede financiële verantwoording worden uitgewerkt. Ik had al in de maanden voor mijn komst met Tenzin Rabten overleg gehad en hij had dit werkelijk onvoorstelbaar concreet proberen vorm te geven. Glashelder was dat zonder duidelijke besteding en goede financiële verantwoording ik het geld weer mee naar Nederland zou nemen. Deze verantwoording was voor mij ook belangrijk om zo deze soms grote bedragen duidelijk NAAST de normale donaties te plaatsen, deze geldstromen los te koppelen en zo de kleinschaligheid te bewaren. Maar wat kost het om een septische tank en toilet te laten bouwen in het ziekenhuis of maken van een keuken en elektra te laten aanleggen in het hoofdgebouw op de Ladang? Om precies te zijn 19.000 roepies en 50.000 roepies. Terwijl een hele school opnieuw in de kleren stoppen 30.000 roepie kost. Voor alle duidelijkheid 1 euro was dit jaar 56 roepie. Dit zijn jaarsalarissen in India en enkele honderden euro in Nederland. Maar hoe regel je de registratie van bonnetjes in een land waar de meeste mensen niet kunnen schrijven en de mensen aan de overkant zo blij zijn dat ze weer stromend water krijgen in het ziekenhuis dat ze bij elke opmerking zitten te trillen van spanning of naar buiten rennen omdat ze niet weten hoe verder. Heb hier nog een middag met Tenzin Rabten over zitten praten om werkafspraken te maken. Maar ook in de Ladang werd in zeer gebrekkig Engels de boodschap langzaam begrepen EN kwam toen het eenmaal echt was bediscussieerd een onvoorstelbare lawine van notities,

papiertjes met bedragen van ik weet niet wat en wanneer uit de kasten vallen, onder de bedden en achter de g(G)oden. Notities in het Hindi, Tibetaans, Engels, Kanāda (de taal van Karnataka) en Chinees, zelfs aantekeningen van tijdens mijn onderzoek lagen weer voor me in een onvoorstelbare muf ruikende berg MET allemaal vriendelijk glimlachende monniken op de achtergrond omdat ze zeker wisten dat ik dit bedoelde. Alleen wist ik toen niet meer helemaal zeker wat ik hiermee moest. Monniken kunnen veel maar Tibetanen en administratie is toch wel heel erg moeilijk. Iets ordenen volgens tijd is volgens mij ook ondenkbaar voor hen. Dat was dus een dagje flink doorwerken. Het prikkelt ook wel de antropoloog om dit net iets verder uit te zoeken dan strikt noodzakelijk, maar ja wie zou dat niet willen weten. Ook daar maar een werkmap gemaakt MAAR met een groot hangslot erop en een zweep eraan. De boodschap was duidelijk en juist vertaald de monniken kunnen alles doen met de rekeningen die binnenkomen maar stoppen hem in de kast. Volgend jaar zoek ik het dan weer verder uit. De zweep was duidelijk. Handig toch die studie antropologie.

Namgyal Clinic;

Hoe te handelen in de Ladang gaat me makkelijker af dan rustig te blijven in de gespannen sfeer van een heel ziekenhuis hoteldebotel. Zag hoe de voltallige staf zich door de poort naar buiten perste toen de bocht omkwamen (zat achter op de motor van Tenzin) om met zijden

sjaaltjes de heuvel af te komen stormen. Halverwege werden we opgewacht buigen sjaaltje 'Tashi Delek' de Indische mensen die bij ELKE stap je voeten aanraken. Zelfs een kopje thee drinken kan zo nog een aardig complexe arbeidsintensieve aangelegenheid worden. Iemand tilt de deksel op iemand til het kopje op, iemand houdt het schoteltje vast en dan heb je ook nog het koekje.

Ik vertel het wat ironisch maar dat is het niet iedereen doet vreselijk zijn best want alles is heel belangrijk er gaan werelden op dat moment voor die mensen, ook voor mij.

Liminaliteit zou de antropoloog zeggen daar waar rituelen ontstaan.

Central School for Tibetans: Ghulledahalla Branch;

Helemaal was het vriendelijk neutraal kijken toen Tenzin en ik ons mochten komen voorstellen bij de hoofdjuffrouw van deze school (Tenzin zat hier ooit op school met een andere hoofdjuffrouw omdat zij hem anders nog wel zou herinneren). Een tanige Indische dame die gewend bleek te zijn: 'wat', 'wanneer', 'waarvoor' en 'hoe'. Het werd een staaltje Indische bureaucratie waar zelfs de Britten nog veelvuldig in voorkwamen. Maar ook de onderminister van onderwijs van Karnataka, de superintendent van de regio, de onderwijsinspecteur van het district Coorg, de dorpsraden van Bylakuppe 5/6, de ouderraden van camp 5/6, alle onderwijzers en natuurlijk deze hoofdjuffrouw en het hoofd van de alle "Central School for Tibetans" in dit district. Volgens mij vergeet ik niemand. Maar ik denk dat ik dit allemaal maar bewaar voor een volgende nieuwsbrief want anders krijg ik van Mieke op mijn kop dat ik weer teveel woorden heb, waarvan zij niet weet hoe ze die weer in deze nieuwsbrief moet krijgen.

Wijziging bestuur Stichting Chenrezig Nederland

-Paul Vleugels-

Met ingang van 1 april 2004 is het bestuur van de Stichting Chenrezig Nederland gewijzigd. Anske Schoonenberg heeft haar functie als commissaris (secretaris) terug gegeven en Peter Albers is benoemd door het a.i. bestuur tot de nieuwe commissaris (secretaris) van de stichting. We zullen hier meer uitgebreid op terugkomen in de volgende nieuwsbrief waarin ook een verslag komt van de algemene bestuursvergadering van a.s. 25 april.

Al enige tijd was sprake van deze bestuurswijziging omdat Anske niet in de mogelijkheid was om de snel veranderende taken aan te passen aan haar werk en leven. Rest ons om haar hier te bedanken ook namens de tibetanen in India en met name Tsering Choephel en Tenzin Rabten voor alle goede inzet en we hopen dat zij haar verbondenheid en toewijding op een andere wijze tot uiting kan laten komen binnen de stichting.

Anske Schoonenberg

Peter Albers

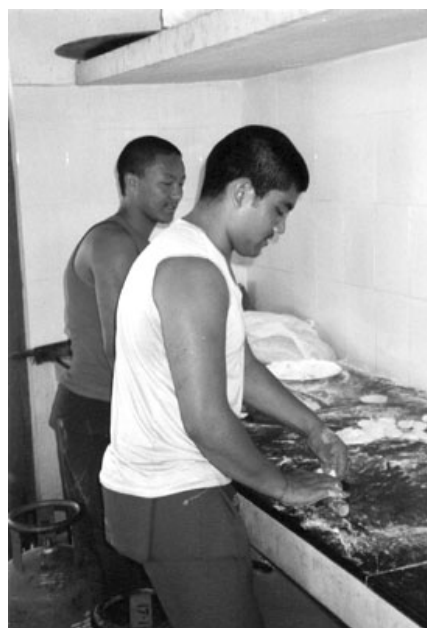

Vóór gedane arbeid is het goed eten

-Paul Vleugels-

Dat wil dus zeggen 'MOMO's, MOMO's en nog eens MOMO's' of te wel vleespasteitjes. Tijdens feestdagen eet heel boeddhistisch Tibet zich half dood aan die dingen en na LoSar (Tibetaans Nieuwsjaar) is er geen levende koe meer te vinden in de wijde omstreken van Lhasa. Zo gaat het ook in de Bylakuppa kampen. In de beginjaren werd maanden gespaard om een maal fatsoenlijk MOMO's te kunnen eten dat wil dus zeggen zich zo vol te proppen met die dingen dat er werkelijk geen boer meer uit kan.

Wat zijn dat nu eigenlijk die MOMO's en hoe maak je ze. Heel eenvoudig je begint met een paar handvol monniken en een calculator. Je neemt wat meel en met wat eieren (kan ook water) mengen en kneden tot een soepel deegje. Soms wast men de handen, soms niet.

De vulling is rauw fijn gehakt vlees (uiterst variabel) met een uitje, zout en

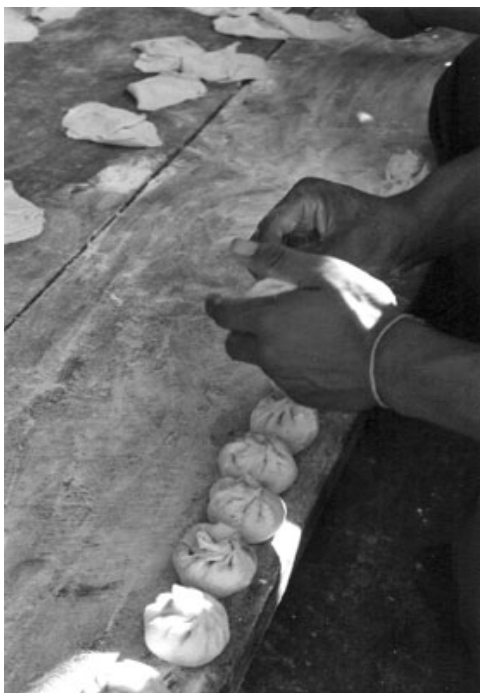
naar smaak stopt de een er gember in terwijl de ander verse koriander in wil hebben maar het mag ook piment zijn.

Leg alles in een stomer en laat ze gaar stomen. MOMO's houden van gezelligheid dus ze liggen nooit allen en men kan ze eindeloos stapelen.

Neem een propje deeg rol het tot een plat lapje, gooi er wat vlees op en plak de randen aan elkaar. Dit dichtvouwen lijkt eenvoudig maar kan de basis vormen van langdurig diepzinnige beschouwingen.

Je eet ze HEEL heet met je vingers (althans dat probeer je) en dipt ze in pure vloeibare chili's. Calculator niet vergeten. Je slurpt, ze lekken aan alle kanten, vallen uit elkaar, je verbrand je vinger, tong en gehemelte maar met een soepje (liefst van beenderen welke men uren en uren laat verweken) zijn ze werkelijk een aparte delicatessen. Tibetanen gaan er vanuit dat ieder volk MOMO's eet en weet te waarderen.

Bylakuppe sponsors (Paul)

Willen de sponsors die nog geen foto hebben ontvangen zijn/haar e mail adres doormailen (gechoe@xs4all.nl) zodat ik de foto-update van de kinderen in de Bylakuppe dorpen kan mailen. Heb van alle kinderen een nieuwe foto met uitzondering van Kalsang Tharchin want die woont me toch net iets te ver. Deze foto komt als de schoolvakanties weer voorbij zijn. Tevens heb ik voor alle sponsors van kinderen een cadeautje wil iedereen contact met me opnemen zodat ik deze kan overhandigen. Waarschijnlijk is dit echt het laatste jaar omdat ik het eenvoudig niet meer kan tillen. Bovendien zitten sommige sponsors in Canada, Australië en Oostenrijk. Daar moeten we dus nog maar eens diep over gaan nadenken.

Boeddhistische Omroep Stichting Nederland (Anske)

Op www.bos.nl, de site van de Boeddhistische Omroep Stichting Nederland kunt u de onderwerpen en de uitzenddata nakijken. Er komt een breed scala van onderwerpen aanbod. Ook is het mogelijk om videobanden van de uitzendingen te bestellen. Op 28 maart was de documentaire te zien van de crematie van Khandro Lhamo: "Coming Home". Deze vooraanstaande arts in de Tibetaanse geneeskunde verkoos op hoge leeftijd haar leven te beëindigen. Ze ging in meditatiehouding zitten en blies haar laatste adem uit. Vervolgens bleef haar lichaam nog dagenlang warm. In boeddhistische kringen wordt dit gezien als een teken van hoge spirituele ontwikkeling. De kijker is getuige van de rituelen die honderden monniken nog maandenlang voor haar uitvoerden.

Sponsoring Monniken (Paul)

Het afgelopen jaar werd duidelijk dat zowel de sponsoring van kinderen als de donaties aan de projecten vaak vanzelf gaan, terwijl er minder belangstelling is voor het sponsoren van een monnik. Toch heeft men wel vaak wel interesse om de studie te ondersteunen, maar spreekt een structurele sponsoring van een monnik minder aan. Ik heb daarom gesprekken gevoerd met Tsering Choephel (onze intermediair in het klooster) om te bekijken welke mogelijkheden er zijn om hier op aan te sluiten. Tijdens de algemene bestuursvergadering van 25 april zullen we dit binnen de stichting bespreken. Gedacht wordt aan een fonds waarin men geld kan storten en van waaruit dan studiebeurzen worden verstrekt. Indien men interesse heeft vraag gerust nadere informatie, dan kunnen we dit nog meenemen tijdens de vergadering.

Tja.... En nog even tot slot: dit geweldig leuke plaatje willen we jullie niet onthouden....

Tsering Dolker - 'Miss Tibet 2004'!!!